

ЗАПОВЕД

№ РД09-10 / 22.02.2021

На основание чл. 14, ал. 1, т. 2 и чл. 65, ал. 1, т. 3 от Закона за културното наследство (ЗКН), Заповед № РД09-1089/17.11.2020 г. на министъра на културата, предложение на директора на НИНКН с наш вх. № 33-00-748/12.11.2020 г., становище на Специализирания експертен съвет за опазване на недвижимите културни ценности (СЕСОНКЦ) по чл. 64, ал. 2 от ЗКН, назначен със Заповед № РД09-692/26.07.2019 г., изменена със Заповед № РД09-1352/28.11.2019 г., Заповед № РД09-27/10.01.2020 г., Заповед № РД09-319/02.06.2020 г., Заповед № РД09-412/08.07.2020 г. и Заповед № РД09-34/15.01.2021 г. на министъра на културата, Решение по т. 8 на Протокол № 89 от заседание на СЕСОНКЦ, състояло се на 30.11.2020 г. – 01.12.2020 г., одобрен от министъра на културата с изх. № ПР-6/14.01.2021 г.,

НАРЕЖДАМ:

1. Предоставям статут на обект Две бански куполни помещения от Османския период, вградени в сградата на общинската баня в с. Старозагорски бани, ул. „Старозагорска“ № 19, с. Старозагорски бани, УПИ I – за комплексно обслужване, пл. № 113, кв. 15, част от обект с идентификатор: 68970.502.482.13 по КККР по плана на с. Старозагорски бани, общ. Стара Загора, обл. Стара Загора, както следва:

1.1. **Обект Две бански куполни помещения от Османския период, вградени в сградата на общинската баня в с. Старозагорски бани, ул. „Старозагорска“ № 19, с. Старозагорски бани, УПИ I – за комплексно обслужване, пл. № 113, кв. 15, част от обект с идентификатор: 68970.502.482.13 по КККР по плана на с. Старозагорски бани, общ. Стара Загора, обл. Стара Загора, с класификация на единични архитектурно – строителни недвижими културни ценности от Османския период, с категория „местно значение“.**

1.2. Определям режими за опазване на недвижимата културна ценност, както следва:

1.2.1. Териториален обхват на недвижимата културна ценност:

1.2.1.1. Граници на недвижимата културна ценност по КККР:

Границите на ЕНКЦ са съставени от съвкупността на границата на двете куполни османски бански помещения по външната линия на зидовете и хидроизолацията, положена в дилатационната фуга между външния зидан инсталационен кожух от 1974 г.

1.2.1.2. Териториалният обхват на недвижимата културна ценност:

Граници на новата баня от 1974 г. са по фасадните линии на сградата на Общинската баня и тангиращите пред южните колони на перголата пред централния вход линии.

1.2.1.3. Териториален обхват на охранителната зона на недвижимата културна ценност:

Охранителната зона е ограничена от контурите на сградата на новата Баня от 1974 г.

1.2.2. Предписания за опазване на:

1.2.2.1. Територията на недвижимата културна ценност – Да се запази банската функция на двете куполни помещения като елементи от традиционна османска баня.

В процеса на проектиране да се използват при наличие актуални, новооткрити научни данни и исторически документи.

Да се извърши реставрация и консервация на интериора и екстериора на двете куполни бански помещения.

За целта да се демонтират всички съвременни материали и довършителни работи в интериора и покрива на циментов разтвор за предотвратяване задълбочаването на конфликта на материалите.

Да се извършат задължително допълнителни наблюдения in situ след демонтажа на материалите, елементите и структурите от 70-те години, за установяване на по-подробни данни от строителната история на двете куполни бански помещения.

Да се изготви пълно архитектурно заснемане и да се извърши химичен анализ на използваните автентични строителни разтвори и материали.

При реставрация и консервация на интериора и екстериора да се използват само разтвори на варова основа, които състав е съвместим със и подбран съобразно химически анализ на оригиналните строителни варови разтвори на двете куполни бански помещения и състава на варовитата минерална вода.

Да се възстановяват оригиналните елементи на обзавеждането, дизайн и довършителни материали в интериора на двете куполни бански помещения, евентуално установените по запазените исторически описания или съответстващи на традиционните за османските бани: настилки и облицовки на двете куполни помещения и басейните от мраморни, каменни или тухлени плочи, каменни курни и пейки; бронзови чучури и окомплектовки на курните и при хавузите, дограмата (вратите).

Да се възстановят оригиналните софити на куполите, включително отворите за осветление и вентилация на двете куполни помещения след проучвания in situ на строителната им история и установяване на оригиналните отвори или по внимателно подбрана аналогия.

За консервация и реставрация на покривните покрития на двата купола с латерните да се използват традиционните за османските хамами метални листови покривни покрития, включително за Женската баня, чиито най-ранни архивни снимки показват късно преустройство с четирискатен покрив с керемиди и без латерна.

Куполите на двете бански помещения от Османския период да са свободни и да не се покриват от с друга конструкция с цел тяхната визуална изява.

Всички съвременни инсталации да бъдат изнесени извън автентичните ограждащи конструкции на двете куполни бански помещения.

Да се създаде правилник за реда на ползването на двете куполни помещения, включително техния капацитет като човекопоток, според който да бъдат съобразени останалите помещения на банския комплекс.

Да се създаде правилник за санитарно-хигиенната поддръжка и вида на ползваните санитарно-хигиенни материали в двете куполни бански помещения, подрани съобразно химическия състав на използваните консервационно-реставрационни разтвори и материали.

Да се създаде правилник и проектна документация с предписания за реда на постоянната поддръжка, периодичните мониторинг и ремонт на интериора и екстериора на двете куполни бански помещения от Османския период.

Да се поставят информационни табели в интериора и екстериора на ЕНКЦ.

Не се допуска поставянето на реклами на ЕНКЦ.

1.2.2.2. Територия на охранителната зона:

Всички инвестиционни намерения в рамките на охранителната зона на ЕНКЦ да бъдат с основна и водеща спа, банска функция.

Допускат се архитектурно-функционални и конструктивни и преустройства на сградата от 1974 г. , т.е. в охранителната зона на ЕНКЦ, с изключение на следните:

- конструкции, покриващи куполите и съответно нарушаващи микроклимата в двете куполни бански помещения;
- конструкции, натоварващи двете куполни османски помещения, т.е. без задължителна деформационна фуга,
- конструкции, чиято кота корниз надхвърля 8.00м., с оглед на подчертаване на доминантното присъствие на обемите на двете куполни османски помещения в новата застрейка;
- надземни елементи на техническата инфраструктура върху покрива на сградата;
- функционални решения, които са в разрез с изискването за съхраняване на функциите на двете куполни помещения като елемент от действаща османска баня;
- функционални решения, които излизат извън границите на охранителната зона, подробни предварителни проучвания и РУП;
- забранено е поставянето на рекламни елементи в охранителната зона на ЕНКЦ.

1.2.2.3. Условия за предоставяне на достъп:

Да се създаде правилник за реда на ползването на двете куполни помещения. Публичен достъп, включително за експозиционна дейност, е допустим като съпътстваща дейност при запазване на основната банска функция на сградата в рамките на охранителната зона на ЕНКЦ (сградата на Общинската банята).

1. Заповедта да се впише в Националния публичен регистър на недвижимите културни ценности към Националния институт за недвижимо културно наследство.
2. Пълният текстови и графичен материал за обекта по т. 1, приложение към настоящата заповед, се съхраняват в Националния документален архив на Националния институт за недвижимо културно наследство. Достъпът до него се осъществява чрез регистъра по чл. 68 от ЗКН към Националния институт за недвижимо културно наследство.

Заповедта да се обнародва в Държавен вестник съгласно чл. 65, ал. 2 от ЗКН.

На основание чл. 72, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) заповедта да се съобщи по реда, по който е направено уведомлението по чл. 66 от АПК, чрез публикуване на интернет страницата на Министерство на културата.

Заповедта може да се обжалва по реда на АПК пред Административен съд - София град в едномесечен срок от съобщението за издаването ѝ.

АМЕЛИЯ ТЕЩЕВА
Заместител на министър на културата

